

Budapesti tervezők nyertek

A Világbank nagyon szigorú „főnök”

Öt pályázó közül a bíróbizottság a Középülettervező Rt. és a Szántó & Mikó Építések Kft. konzorciumát kiáltotta ki nyertesnek, így ők tervezhetik az Ady téri új egyetemi épületet. A Kossuth lactanyában kialakítandó sportcentrum terveit pedig a Reálterv Építész Iroda Kft. készítheti el.

A Középülettervező Rt.-t (Köztí) 51 évvel ezelőtt alapították, az állami vállalatot 10 évvel ezelőtt privatizálták, elsőként a tervező cégek között. A 140 fős társaság kizárólag magyar tulajdonban van. A szegedi egyetemi világbanki projekt a maga 6,8 milliárdos költségkeretével az egyik legnagyobb megbízása a budapesti székhelyű cégnek, amelynek sem Szeged, sem a felsőoktatás nem idegen terep. Szegeden az új klinika épületét tervezték, felsőoktatási referenciáik között pedig az ELTE lágmányosi főépülete a legfontosabb. – A Világbank igen komoly megköttéseket támasztott a tervezőkkel szemben, a pénzintézet – tel-

jesen érthető módon – alaposan megnézi, hova teszi a pénzt – mondja Hübner Tibor igazgató. – Nem szokványos az sem, hogy a pályázókat nem csak szakmai szempontok alapján bírálták el, hanem – bár jóval kisebb mértékben – a vállalási árat is figyelembe vették. Ettől függetlenül természetesen olyan árat kellett szabnunk, amiért tisztességesen el lehet végezni a munkát.

A Szántó & Mikó 10 fős csapata 8 évvel ezelőtt vált ki a Köztíből, most a szegedi projektre társultak ismét. Az építésziroda eddig egy épületet tervezett Szegeden: az ABN-Amro Bank Széchenyi téri területi fiókját. Az Ady téri megbízás az idei legnagyobb munkájuk. Szántó Tibor és Mikó László a világbanki pályázattal kapcsolatban azt emeli ki, hogy Magyarországon nagyon ritka az ennyire jól előkészített, precíz tenderkiírás. – Összetett és bonyolult épületet kell tervezni, amelyet nagyon sokan, sokféle funkcióban használnak majd. Emellett az épület intelligens is: számtalan műszaki-gépi elemet kellett jól működő logi-

kai rendbe állítani. Mindez nem egyszerű, különösen úgy, hogy a Világbank szigorúan ragaszkodik az eredeti költségkerethez. Ettől függetlenül szép épületet fogunk tervezni. Az elképzelésünk az, hogy átlátható legyen a ház, nagy, összefüggő, átlátható, üvegborítású terekkel.

A Reálterv Kft. pályázott az Ady téri épületre is, de a szoros határidők miatt nem készültek el az utolsó változattal. Most az Ady téri sportlétesítményeket kiváltó pályákat és tornatermeket tervezhetik, a volt Kossuth lactanyában. E téren van már tapasztalatuk: ők tervezték egy debreceni gimnázium sportközpontját. A budapesti és debreceni székhelyű cég más irodákkal konzorciumot alapított a felsőoktatási világbanki projektekre; így nyerték el egy új debreceni egyetemi épület tervezésének jogát. Szegeden a sportcentrum lesz az első munkájuk. Kálmán Ernő igazgató is a szigorú és szoros költségkereteket tartja a világbanki projektek legfontosabb sajátosságának.

Keczer Gabriella

Hübner Tibor, Szántó Tibor és Mikó László tervezik az Ady téri épületet

Szeged az első között

Hiteles történet

Három év telt el azóta, hogy a magyar kormány megállapodott a New York-i székhelyű Világbankkal a hazai felsőoktatás fejlesztésének támogatásáról. A pénzintézet 150 millió dollár kölcsönt nyújt, amelynek felhasználását saját szakértői is szigorúan nyomon követik. A szegedi egyetem az első között részesült a világbanki hitelből, amellyel két nagy értékű beruházást finanszíroznak.

A Horn-kormány 1998 elején írta alá a Világbankkal azt a szerződést, amelynek értelmében a nemzetközi pénzintézet 150 millió dolláros kölcsönrel járult hozzá a felsőoktatás fejlesztéséhez. A magyar állam ezt az összeget 100 millió dollárral egészítette ki, így összesen 250 millió dollár jut az említett célra. Ebből egy-egy intézménycsoport legfeljebb 30 millió dollárt kaphatott.

Az intézmények elkészítették saját fejlesztési terveiket. A szegedi egyetem és főiskolák közösen kidolgozott koncepciója két, nagy értékű beruházást tartalmazott: a bölcsészettudományi

kar épülete mögé könyvtári és oktatási célokat is szolgáló tanulmányi és információs központot képzeltek el, a jelenleg ott található sportpályák helyett pedig a Kossuth lactanya korábban megvásárolt területén kívántak új, korszerűbb sportcentrumot kialakítani. Az intézményfejlesztési tervekről a Világbank Magyarországon járt szakértői 1999 októberében mondták el véleményüket, s egyúttal megnevezték azt a három felsőoktatási központot – a Miskolci Egyetemet, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolát és a Szegedi Tudományegyetemet –, amelyek a leghamarabb részesülhetnek a kölcsönből. A következő lépésben a szegedi egyetem 2000 márciusában keretmegállapodást írt alá az Oktatási Minisztériummal a világbanki hitel felhasználásáról.

2000. május 16-án a sajtóban megjelent az érdeklődő beruházókat tájékoztató felhívás a tervezett szegedi fejlesztésekről. Az egyetemen alakult beruházási bizottság az első körben 2000. június 29-én 13 jelentkező közül hatot talált alkalmasnak arra, hogy ajánlatot kérjen tőlük. A pályázóknak 2001. január 12-ig kellett be-

nyújtaniuk az építészeti terveket a tanulmányi és információs központ felépítésére, illetve a sportcentrumra. A hat meghívott cégből végül csak öten pályáztak. A bíróbizottság az esztétikai-műszaki szempontok alapján január 14-ig hozta meg döntését, a vállalt költségeket figyelembe véve pedig január 29-én értékelte a pályázókat.

Az eredményt azonban nem hozták azonnal nyilvánosságra, a két nyertes tervező céggel csak 2001. április 3-án kötött szerződést az egyetem. A tanulmányi és információs központ tervezoje ez év július 3-ig nyújtja be a szegedi önkormányzat-hoz az építési engedélytervet. A világbanki programiroda decemberben felhívást, jövő januárban nemzetközi pályázatot ír ki az épület ki-hitelezésére. Ettől számított fél év múlva várható döntés arról, melyik cég végezze az építkezést, amely 2002 őszén kezdődhet el. A világbanki program 2004. december 31-én zárul, vagyis legkésőbb addigra át kell adni az új épületet az Ady téren. A másik beruházás, a sportcentrum kialakítása 2002 második félévében indul.

H. Sz.

400 ezer kötet és 1500 olvasóhely

Üvegbe zárt tudomány

Jövő őszől megváltozik az Ady tér képe. (Fotó: Miskolczi Róbert)

Az Ady tér nagyobbik felének képe teljesen átalakul, ha felépül a tanulmányi és információs központ modern, húsz ezer négyzetméter hasznos alapterületű, négyszintes épülete. A központ első sorban a Szegedi Tudományegyetem könyvtárának ad helyet, de oktatási szerepet is kap.

A főbejáratával északkeleti irányba tekintő tanulmányi és információs központot (TIK) a Vitéz-Zászló-Batthyány utcák és a bölcsészettudományi kar épülete által határolt területen, az Ady tér jelenleg sportpályákkal beépített részén húzzák fel. A látványtervekből egy vízszintesen és függőlegesen jól tagolt, jelentős részben üvegfalal lezárt, modern építmény képe rajzolódik ki. Az új központ és a bölcsészkar között parkot és egy tavat alakítanak ki, a főbejárat pedig már a Vitéz utcából látható lesz, mert a Honvéd téri, egykori orosz lactanya mögött álló házakat lebontják.

A TIK hasznosítható alapterülete több mint húsz ezer négyzetméter lesz. Az alagsorral együtt négy szintet építenek be, de a felső emeletek légtérét galériákkal tovább tagolják. Az épület közepét növényekkel beültetett és üvegfalal elválasztott díszudvar foglalja majd el. A központ első sorban a Szegedi Tudományegyetem könyvtárának ad helyet, a mostaninál ideálisabb feltételeket biztosítva a kötetek és folyóiratok elektronikus hozzáféréséhez. Erre a célra, valamint a hallgatók és oktatók munkájának segítésére már nyitáskor 465 számítógépet helyeznek el, a tervezett összes komputerek száma pedig elérheti a 795-öt. A kezdetben hozzáférhető számítógépek több mint felét anélkül lehet használni, hogy valaki belépne az olvasótermekbe, vagyis már a folyosókon rá lehet csatlakozni például az elektronikus világhálóra.

Az épület másik fontos funkciója az oktatás. Ezt szolgálja egy nagyobb, mintegy hétszáz személyes előadóterem, amely egyúttal egyetemi rendezvényeknek, konferenciáknak is helyet adhat. Ezt két kisebb, egyenként százszemélyes terem egészíti ki,

Döntési szempontok

Munkatársunktól

A tanulmányi és információs központ, valamint a sportcentrum építészeti terveit a Szegedi Tudományegyetemen felállított hétagú bizottság bírálta el. A testület elnöke dr. Rácz Béla fizikus professzor, a szegedi világbanki programiroda igazgatója volt, tagjainak kétharmada építészekből került ki, többek között a Csongrád megyei és a szegedi főépítész, továbbá a Magyar Építészakamara küldötte szavazott a tervekről. A bizottságban az egyetem is képviseltette magát. A döntést hozók munkáját szavazati joggal nem rendelkező informatikai, gépészeti, biztonságtechnikai szakértők segítették.

A terveket annak alapján értékelték, hogyan illeszkedik az épület a környezetébe, milyen esztétikai, energiatakarékosági megoldásokat alkalmaznának a tervezők, s mennyire vették figyelembe az egyetem által támasztott elvárásokat. Az egyes pályázók pénzügyi ajánlatait külön értékelte a bizottság. Így minden cég két pontszámot szerzett. A technikai bírálat alkalmával adott pontszámot 0,8-del, a pénzügyi ajánlatra kiosztott pontot 0,2-del szorozták meg – vagyis az esztétikai-műszaki szempontok nagyobb hangsúlyt kaptak –, s így született meg a kedden kihirdetett végeredmény.

de lesznek ennél kisebb tanulócsoporthoz oktatására alkalmas helyiségek is.

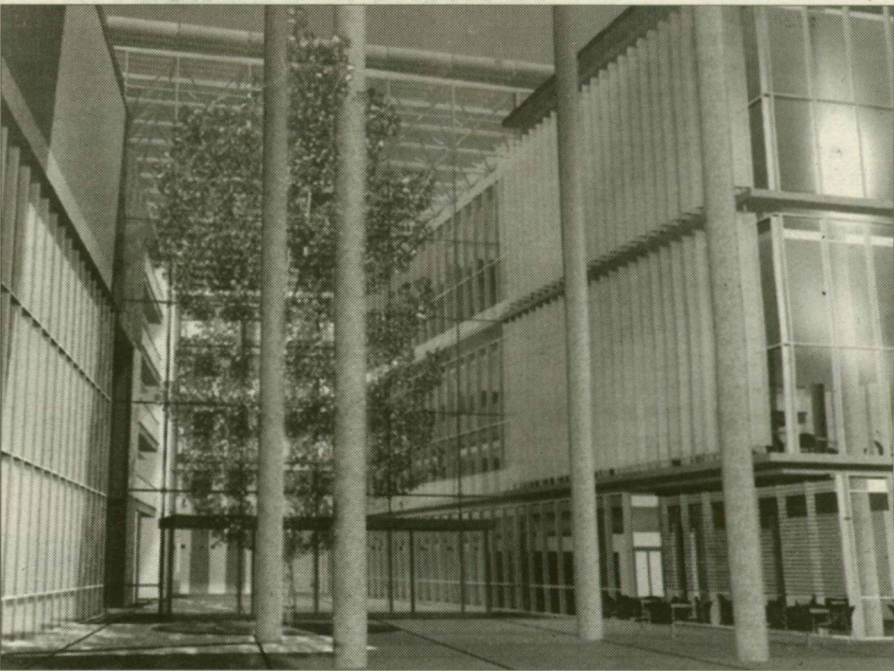
Ha szintről szintre haladva áttekintjük az épületet tervét, az alagsorban 150-160 autó számára kialakított parkolóhelyet, továbbá kerékpártárolót és ruhatárat találunk. A földszintről nyílik a nagyobb és az egyik kisebb előadóterem, s itt lesz egy kávézó is. A diákok és a tanárok ezen a szinten léphetnek be a könyvtárba, amelynek egy része – a katalógusok, a tájékoztató, valamint a régi és ritka könyvek különgyűjteménye – is itt kap helyet.

Az első emeleten az általános és társadalomtudományi, illetve a magyar és idegen

nyelvi olvasótermekbe lehet belépni. A könyvespolcok is itt sorakoznak majd, hiszen ebben a könyvtárban mindenki maga keresheti meg azt az olvasnivalót, amelyre éppen szüksége van. Ezen a szinten kutatási célból egyszemélyes, számítógéppel felszerelt fülkét is kialakítanak, de lesz hely az egyéni és csoportos tanulásra is. Hallgatói számítógépes kabinetekeket is terveznek ide, továbbá a második emeletre, ahol ezeken kívül a történet-, az élet- és a természettudományok olvasótermei kapnak helyet. A könyvtár szabadon elérhető polcain és a különgyűjteményekben akár 400 ezer kötet is elfér, az összes dokumentum száma pedig elérheti a kétmilliót. Az olvasótermekben, a számítógépes kabinetekeben és a kutatói munkafülkékben egyszerűen 1495-en ülhetnek le.

A Kossuth lactanya területén a beruházás első ütemében hat kézilabda- és egy tenispályát alakítanak ki, a sportcentrum végleges kiépítéséig még egy futballpálya, négy tenispálya és három kosárlabdapálya készül el. A tervező cég felújítja a 630 négyzetméteres tornacsarnokot, és a lactanya már meglévő épületében kialakítja a testnevelési tanszék helyét. A feladatok közé tartozik még a gépkocsitároló épületének lebontása és a közművek megtervezése.

Hegedűs Szabolcs

A tanulmányi és információs központ látványterve